

**Aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. De heer M.G.J. Harbers**

Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Krimpenerwaard, 10 mei 2023

Betreft: Drievoudige klacht inzake discriminatie bij de zorgplicht voor de leefomgeving

Geachte heer Harbers,

In de afgelopen jaren hebben wij de Rijksoverheid en in het bijzonder de minister van Infrastructuur en Waterstaat diverse malen benaderd met het verzoek in het kader van de leefomgeving en het milieu maatregelen te nemen tegen uitstoot van broeikasgassen en (geluid)overlast door motorfietsen.

Tot op heden heeft de Rijksoverheid geen gevolg gegeven aan onze verzoeken, hoewel de Rijksoverheid wel bepaalde maatregelen heeft genomen, doch daarbij een discriminerend beleid voert, zulks in strijd met het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

In verband hiermede willen wij graag een drietal klachten inzake discriminatie indienen. We treden daarbij op als belangenbehartiger van ruim 100 bewonersgroepen. Deze bewonersgroepen zijn verspreid over heel Nederland en staan alle vermeld op onze site (www.nefom.nl).

1. Discriminatie in het Klimaatakkoord

Medio 2019 heeft het kabinet in navolging van het Klimaatakkoord van Parijs (2015) ter vermindering van de uitstoot van broeikasgassen een nationaal Klimaatakkoord gepresenteerd. Dit nationaal Klimaatakkoord bevat een apart hoofdstuk over mobiliteit met de randvoorwaarden voor realisering van een toekomstbestendig mobiliteitssysteem. Daarbij besteedt het nationaal Klimaatakkoord aandacht aan de transitie naar elektrisch vervoer, waarbij speciaal aandacht wordt geschonken aan alle soorten vierwielers: bestelbussen, vrachtauto's, personenauto's, autobussen, etc.

Daarnaast besteedt het nationaal Klimaatakkoord op pagina 57 kort aandacht aan tweewielers. Deze passage vermeldt enerzijds dat de bijdrage van gemotoriseerde tweewielers aan de CO₂-uitstoot gering is, maar dat deze tweewielers wel lokaal zorgen voor een negatief effect op de luchtkwaliteit.

In deze paragraaf spreken betrokken partijen (Rijksoverheid, BOVAG, RAI Vereniging en Vereniging DOET) af om samen te werken aan de transitie naar 100% emissieloze snorfietsen. Zo dienen vanaf 1 januari 2025 alle nieuw te verkopen snorfietsen op de Nederlandse markt emissieloos zijn. De Rijksoverheid zal zorgen voor een gelijk speelveld op de Nederlandse markt.

Aan de motorfietsen, die volgens het rapport van de *International Council on Clean Transportation* (ICCT) juist ruim 11 keer meer koolmonoxide uitstoten dan benzineauto's wordt echter geen enkele aandacht besteed! Motorfietsen stoten bovendien ruim 6 keer meer stikstofoxide uit dan benzineauto's.

Op 10 mei 2021 hebben wij een brief (zie onze website) aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat gestuurd, waarin wij verzocht hebben om aanvulling van het nationaal Klimaatakkoord met een transitie naar elektrische motorfietsen, een en ander in lijn met de regeling voor snorfietsen, zodat alle nieuw te verkopen motorfietsen vanaf 1 januari 2025 op de Nederlandse markt emissieloos zijn.

We hebben een vergelijkbare brief geschreven aan (zie onze website):

- de minister van Binnenlandse Zaken
- de minister van Justitie en Veiligheid
- de minister van Medische Zorg en Sport

We hebben ter onderbouwing van ons verzoek verwezen naar:

- artikel 21 Grondwet
- artikel 2 en artikel 8 EVRM
- artikel 2 en artikel 6 Verdrag betreffende de Europese Unie

Voorts hebben wij verwezen naar de volgende rapporten:

- Rapport Gezondheidsraad
- RIVM-rapport n.a.v. de motie Schonis
- De nieuwe WHO-richtlijnen omgevingsgeluid
- Handbook on the external costs of transport van de Europese Commissie

Op 8 juli 2021 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat, mede namens de drie andere ministers, op ons verzoek gereageerd (zie website) en daarin schrijft de minister:

“In uw brieven benadrukt u het belang van de zorgplicht die de overheid heeft ten aanzien van de leefomgeving. Deze zorgplicht beschouwen wij als een groot goed en een continue verantwoordelijkheid. Die blijkt, zoals u ook aangeeft, ook uit artikel 21 van de Grondwet dat bepaalt dat zorg van de overheid is gericht op de bescherming en verbetering van het leefmilieu.”

Tot op heden heeft het kabinet ons verzoek niet gehonoreerd en heeft daarmee bewust het discriminerende beleid ten aanzien van motorfietsen voortgezet.

Dat klemt te meer, nu de Europese Commissie ter bescherming van de leefomgeving scherpere maatregelen tegen de uitstoot van broeikasgassen heeft aangekondigd. Die maatregelen zijn des te belangrijker, nu het aantal motorfietsen in de afgelopen twee jaren fors is toegenomen.

Om deze reden dienen wij, mede namens ruim 100 bewonersgroepen, verspreid over het gehele land, allereerst een klacht in, omdat het kabinet weigert het nationaal Klimaatakkoord aan te vullen met maatregelen tegen de uitstoot door motorfietsen en derhalve discrimineert bij de bescherming en verbetering van het leefmilieu.

2. Verzoek aanvulling ontwerp Omgevingswet

Voorts hebben wij in de afgelopen periode diverse ministers, te weten van Infrastructuur en Waterstaat, Justitie en Veiligheid, Binnenlandse Zaken en Medische Zorg en Sport, benaderd met

het verzoek om bij de invulling van de aangekondigde Omgevingswet passende maatregelen te nemen tegen de geluidsoverlast door motorvoertuigen, in het bijzonder door motorfietsen. We hebben daarin verzocht om de mogelijkheid te creëren speciale milieuzones aan te wijzen ter bestrijding van de breed ervaren geluidsoverlast.

We hebben daarin verwezen naar de brief van 23 april 2021 (zie onze website), waarin de minister van Binnenlandse Zaken, aan de Tweede Kamer gerapporteerd heeft over de voortgang van de implementatie van de Omgevingswet. In deze brief schrijft de minister:

“Mijn bestuurlijke partners en ik zijn het erover eens dat dit nieuwe stelsel nodig is om de grote opgaven in de leefomgeving de komende decennia als samenleving en overheid effectief aan te pakken. De energietransitie, de woningbouwopgave, klimaatadaptatie en de bescherming van onze natuur vragen om het samenhangende instrumentarium dat de Omgevingswet ons gaat geven.”

Daarbij komt dat het Rijk in het kader van de voorgestelde Omgevingswet reeds in 2020 een *Nationale Omgevingsvisie* heeft gepubliceerd, waarin 21 doelen voor ruimtelijke ordening worden genoemd, waaronder de bescherming van het leefmilieu.

Invoering van ‘milieuzones geluidsemissie’ zien wij dan ook als een serieuze oplossing.

We hebben dit verzoek enkele keren herhaald, doch tot op heden heeft het kabinet geweigerd aan ons verzoek om de mogelijkheid van milieuzones in de Omgevingswet op te nemen, tegemoet te komen, waarmee de overheid impliciet te kennen geeft de discriminatie ten aanzien van geluidsoverlast door motorfietsen ook in de toekomst te continueren.

In aanvulling van de bovenvermelde rapporten verwijzen wij voorts naar het recente rapport van de GGD Amsterdam (www.ggdgezondheidinbeeld.nl/wp-content/uploads/2022/12/factsheet-leefomgeving-Amsterdam-2020.pdf). Daarin concludeert de GGD Amsterdam in het kader van de Amsterdamse Gezondheidsmonitor 2020 dat geluidshinder slecht is voor de gezondheid en dat die geluidshinder met name veroorzaakt wordt door motorfietsen, brommers en scooters.

Onze tweede klacht heeft dan ook betrekking op de weigering van de Rijksoverheid om de geluidsoverlast door motorfietsen aan te pakken en derhalve op dit punt eveneens discrimineert bij de invulling van de bescherming en verbetering van het leefmilieu.

3. Aanbieding petitie aan de Tweede Kamer

Op 6 september 2022 heeft de NEFOM namens zo'n 100 bewonersgroepen een petitie (zie onze website) aangeboden aan de Vaste Commissie van Infrastructuur en Waterstaat. We hebben daarin aangegeven, dat het tot dusverre op landelijk niveau ontbreekt aan de benodigde wet- en regelgeving om de excessieve overlast door motorfietsen te stoppen.

We hebben in de petitie verwezen naar het feit, dat een groot deel van de motorfietsen (d.w.z. motorfietsen met een bouwjaar van 2000 of eerder) nu nog meer dan 85 dB(A) mag produceren, omdat deze motorfietsen, gelet op hun bouwjaar, aan geen enkele Euronorm behoeven te voldoen. Dit in tegenstelling tot het geluidsniveau van auto's, die wel degelijk aan strikte Euronormen gebonden zijn. De wettelijke regelingen inzake geluidsvolume zijn derhalve discriminerend en in strijd met de bescherming van het leefmilieu en de leefomgeving.

We hebben in de petitie tevens een Euro-geluidsnormering voor alle motorfietsen bepleit. En dat dan in combinatie met een verplichte jaarlijkse APK voor motorfietsen. Verder hebben we in de petitie verzocht om een verbod op de verkoop van herrie-pretuitlaten en op het verwijderen van de zogenoemde dB-killers.

Op verzoek van deze Vaste Commissie hebt u als minister van Infrastructuur en Waterstaat bij brief van 21 november 2022 (zie onze website) een reactie op de aangeboden petitie gegeven. In deze reactie schrijft u op pagina 1:

“De leefomgeving is van ons allemaal, waar we ook wonen en waar we ook werken en recreëren. Daarmee is zorg voor die leefomgeving een verantwoordelijkheid van ons allemaal..... Om die reden ligt de verantwoordelijkheid om geluidhinder te voorkomen of te beperken vooral bij het rijgedrag van motorrijders en het juiste (gebruik) van het materiaal waarop zij rijden.”

In feite miskent u hiermee impliciet de zorg van de Rijksoverheid voor het milieu en de leefomgeving, zoals duidelijk in artikel 2 en artikel 8 EVRM staat vermeld. Bovendien is deze visie lijnrecht in strijd met uw eerdere brieven, mede namens andere ministers, zoals de reeds vermelde brief van 8 juli 2021 aan de NEFOM, waarin u juist de zorgplicht van de overheid ten aanzien van de leefomgeving erkent en dat de zorg van de overheid juist is gericht op de bescherming en verbetering van het leefmilieu.

In deze brief van 21 november 2022 aan de Vaste Commissie van Infrastructuur en Waterstaat geeft u als minister voorts een overzicht van de geldende regels voor de toelating van motorvoertuigen, die voor een belangrijk deel een Europees karakter hebben. U gebruikt deze regels evenwel om te stellen, dat u als minister geen aanvullende maatregelen tegen geluidoverlast door motorfietsen kunt/wilt nemen ter bescherming van de woonomgeving en het leefmilieu.

Feitelijk verwijst u als minister in uw brief naar de mogelijkheid dat individuele gemeenten de mogelijkheid hebben een plaatselijk inrijverbod te realiseren, een en ander conform de beslissing inzake de afsluiting van een dijkweg door de gemeente Lopik.

Ook in deze brief bevestigt u als minister dat de Rijksoverheid ondanks de verplichting, neergelegd in artikel 2 en artikel 8 EVRM geen aanvullende maatregelen ter bescherming van de leefomgeving en het leefmilieu wilt nemen en derhalve de discriminatie bij de aanpak van geluidoverlast door motorfietsen gewoon gaat continueren. Dat discriminerend gedrag is in flagrante strijd met het EVRM.

Gezien het grote belang van deze verzochte maatregelen voor het grote aantal bewonersgroepen, dat bij de NEFOM is aangesloten, hebben wij een factsheet “Gezondheid en geluid” opgesteld, welke wij hierbij insluiten.

Onze derde klacht heeft dan ook betrekking op de weigering van de Rijksoverheid om de geluidsoverlast door motorfietsen aan te pakken en derhalve op dit punt eveneens discrimineert bij de invulling van de bescherming en verbetering van het leefmilieu, zulks in tegenstelling tot uw eerdere brief van 8 juli 2021.

Ons Juridisch team:
mr. C.J.A van Hooff
mr. M.W. Wendrich

Vertrouwende op een spoedige reactie.

Met vriendelijke groet,
Namens de NEFOM

Dhr. O. Hardenberg, voorzitter

Bijlage: Factsheet “Gezondheid en geluid”

